

JATKO-OPINTO-OPAS 2025– 2027

Lapin yliopisto, Oikeustieteiden tiedekunta

Sisällys

1. YLEISTÄ.....	2
2. HAKEMINEN	2
2.1. Hakuajat	2
2.2. Hakukelpoisuus	3
2.2.1. Yleistä.....	3
2.2.2. Hakukelpoisuus muun kuin oikeustieteellisen tutkinnon perusteella.....	3
2.2.3. Hakukelpoisuus ulkomailla suoritetun tutkinnon perusteella.....	4
2.3. Opiskelijaksi ottaminen, suunnitelmien hyväksyminen ja ohjaajan nimeäminen	4
3. OHJAUS JA JATKO-OPINTOSUUNNITELMA.....	5
4. OPINTOJEN RAKENNE JA SISÄLTÖ	6
4.1. Yleistä.....	6
4.2. Tutkinnon rakenne	6
4.3. Opintojen sisältö	6
4.3.1. Pakolliset opinnot (15 op)	6
4.3.2. Valinnaiset opinnot (15 op)	7
4.4. Yleinen suoritustaulukko	8
4.5. Todistus tohtorin tutkinnosta	9
5. VÄITÖSKIRJA	9
5.1. Yleistä.....	9
5.2. Esitarkastus ja väittelylupa.....	10
5.2.1. Esitarkastuksen käynnistäminen.....	10
5.2.2. Esitarkastajien valinta	11
5.2.3. Esitarkastus	12
5.3. Väitöstilaisuus ja väitöskirjan arvostelu	14
5.3.1. Vastaväittäjä, kustos ja arvostelulautakunta.....	14
5.3.2. Väitös	14
5.3.3. Väitöskirjan arvostelu.....	15

1. YLEISTÄ

Oikeustieteiden tiedekunnassa voi suorittaa **oikeustieteen tohtorin** (OTT) tutkinnon. Opiskelijoiden, joille on myönnetty oikeus suorittaa **oikeustieteen lisensiaatin** (OTL) tutkinto ennen 19.5.2021 tulee suorittaa tutkinto vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä opinto-opas koskee ainoastaan opiskelijoita, joille on myönnetty oikeus suorittaa oikeustieteen tohtorin (OTT) tutkinto. Oikeustieteen lisensiaatin (OTL) tutkintoa suorittavien opiskelijoiden tulee noudattaa 10.6.2020 päivättyä opinto-opasta.

Tämän opinto-oppaan (2025–2027) mukaiset OTT-tutkinnon tutkintovaatimukset tulevat voimaan 1.1.2025. Tohtorikoulutettava, jonka OTT-tutkinnon opinto-oikeus on alkanut ennen kyseistä päivämäärää, saa valita, suorittaako hän OTT-tutkinnon edellisen (2022–2024) opinto-oppaan mukaisesti vai siirtyykö hän uudistettuun OTT-tutkinnon tutkintorakenteeseen. Tohtorikoulutettava ilmoittaa kumpia tutkintovaatimuksia hän haluaa noudattaa siinä vaiheessa, kun hän pyytää väitöskirjansa esitarkastusprosessin käynnistämistä. Oikeus suorittaa OTT-tutkinto edellisen (2022–2024) opinto-oppaan mukaisesti päättyy 31.12.2027. Tämän jälkeen tohtoriopiskelija siirtyy uudistettuun tutkintorakenteeseen, vaikka esitarkastusprosessi olisi meneillään tai väittelylupa jo myönnetty.

OTT-tutkinnon suorittaminen oikeustieteiden tiedekunnassa sisältää ohjattua väitöstutkimusta ja tutkijakoulutusta yksilöllisesti laaditun henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman (JOPS) mukaisesti. Oikeustieteen tohtorin tutkinnon suorittaminen edellyttää tohtorikoulutettavalta oma-aloitteisuutta ja huomattavassa määrin itsenäistä työskentelyä. Jatko-opintojen aikana tohtorikoulutettava osallistuu tutkijakoulutukseen kuten seminaareihin ja jatko-opintokursseille ja laatii väitöskirjan. OTT-tutkintoon kuuluvat opinnot tukevat tieteellisen ajattelun kehitystä ja kykyä itsenäiseen tutkimustyöhön.

Valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen tutkinnoista todetaan, että jatkotutkintojen tavoitteena on, että opiskelija:

- perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa
- perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin
- saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

Oikeustieteen tohtorin (OTT) tutkinto on tarkoitettu sekä tutkijanuralle aikoville että oikeudellisiin asiantuntijatehtäviin hakeutuville. Tutkinnon ohjeellinen suoritus aika päätoimisesti opiskellen on kolme vuotta (180 opintopistettä).

2. HAKEMINEN

2.1. Hakuajat

Tohtoriopintoihin on kaksi hakuaikaa vuosittain: yksi keväällä ja yksi syksyllä. Syksyn haussa jatko-opinto-oikeuden saaneen opiskelijan opiskeluoikeus alkaa 1. tammikuuta ja kevään haussa puolestaan 1. elokuuta.

Erityisestä syystä OTT-tutkinnon suorittamisoikeus voidaan myöntää myös muuna aikana.

Haku tapahtuu sähköisen Opintopolku-hakujärjestelmän kautta. Tarkemmat hakuajat löytyvät Opintopolusta.

Tohtorikoulutettavaksi hakeutuvan on ennen hakemuksen jättämistä syytä käydä tutkimusaihettaan koskeva keskustelu Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluvan professorin tai yliopistonlehtorin kanssa. Tämän keskustelun pohjalta pystytään tekemään perusteltu ehdotus väitöskirjatyön ohjaajaksi tai ohjaajiksi.

2.2. Hakukelpoisuus

2.2.1. Yleistä

OTT-tutkinnon suorittamisoikeus voidaan myöntää oikeustieteen lisensiaatin (OTL), oikeustieteen maisterin (OTM) tai oikeustieteen kandidaatin (OTK) tutkinnon suorittaneelle hakijalle tai perustellusta hakemuksesta myös muun suomalaisen tai ulkomaisen korkeakoulututkinnon suorittaneelle hakijalle. Hakukelpoisuus on kuvattu tarkemmin jäljempänä.

Hakijan tulee osoittaa, että hänellä on riittävät edellytykset tohtorin tutkinnon suorittamiseen. Hakemus osoitetaan oikeustieteiden tiedekunnalle, ja jatko-opinto-oikeuden myöntää dekaani tai tutkimuksesta vastaava varadekaani.

Hakijan tulee hakemuksessaan:

- nimetä tohtorin tutkinnon pääaine ja tutkimuksensa aihepiiri
- antaa selvitys valmiudestaan suorittaa tohtorin tutkinto (esim. kopio tutkintotodistuksesta, ansioluettelo, alustava rahoitussuunnitelma)
- esittää tutkimussuunnitelma ja henkilökohtainen opintosuunnitelma (JOPS).

Tutkimussuunnitelma on hakemuksen tärkein osio ja se tulee laatia huolellisesti. Hyvään tutkimussuunnitelmaan kuuluu tutkimusteeman erittelyn ohella myös tutkimusmenetelmän ja tutkimuksen toteutuksen esittely. Tutkimussuunnitelmassa on mainittava, onko tutkimus tarkoitus toteuttaa monografiana vai artikkeliväitöskirjana.

Hakemus voidaan hyväksyä vain, mikäli tiedekunta pystyy osoittamaan tehtävään ohjaajaksi soveltuvan ja tehtävään suostuvan henkilön.

2.2.2. Hakukelpoisuus muun kuin oikeustieteellisen tutkinnon perusteella

Oikeustieteen tohtorin tutkinto perustuu syvälliseen oikeustieteelliseen osaamiseen. Tohtorin tutkinnon sisältö on suunniteltu silmällä pitäen hakijoita, joilla on oikeustieteellinen perustutkinto.

OTT-tutkinnon suorittamisoikeus voidaan kuitenkin myöntää myös muun ylemmän korkeakoulututkinnon tai soveltuvan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneelle henkilölle, jolla katsotaan olevan riittävät valmiudet oikeustieteelliseen jatkokoulutukseen. OTT-tutkinnon suorittamisoikeus voidaan myöntää myös henkilölle, jolla tiedekunta toteaa muutoin olevan riittävät tiedot ja valmiudet OTT-tutkinnon suorittamiseen. OTT-tutkinnon suorittamisoikeutta koskevassa hakemuksessa tulee esittää selvitys hakijan tiedoista ja valmiuksista.

2.2.3. Hakukelpoisuus ulkomailla suoritettun tutkinnon perusteella

Henkilön, joka hakee jatko-opinto-oikeutta muualla kuin Suomessa suoritettun tutkinnon perusteella, on liitettävä hakemukseensa virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös tutkintotodistuksesta ja kaikista niistä muista todistuksista, joihin hän hakemuksissaan vetoaa. Jos todistus on annettu muulla kuin suomen, ruotsin tai englannin kielellä, hakemukseen on liitettävä myös todistuksen virallinen käännös jollakin näistä kielistä. Dekaanin tai varadekaanin voi kuitenkin erityisestä syystä hyväksyä myös muilla kielillä annetun todistuksen.

Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta tarjoaa jatkokoulutukseen soveltuvaa opetusta ensisijaisesti suomeksi ja englanniksi. Henkilön, joka hakee oikeutta harjoittaa jatko-opintoja ulkomaisen tutkinnon perusteella, on osoitettava, että hänellä on edellytykset jatko-opintojen suorittamiseen ja että hänellä on hyvä kielitaito suomen tai englannin kielessä.

Kielitaito tulee osoittaa Lapin yliopiston yleisten kielitaitovaatimusten mukaan tai muulla dekaanin tai varadekaanin hyväksymällä tavalla. Dekaanin tai varadekaanin voi erityisestä syystä päättää, että myös muun kuin jonkin edellä mainitun kielen hyvä taito tai muulla kuin jollakin näistä kielistä suoritettu korkeakoulututkinto riittää kielitaitovaatimuksen täyttämiseksi.

2.3. Opiskelijaksi ottaminen, suunnitelmien hyväksyminen ja ohjaajan nimeäminen

Hakemuksen toimittamisen jälkeen hakijaa pyydetään tarvittaessa täydentämään hakemustaan. Tämän jälkeen hakemuksen perusteella tehdään dekaanin tai varadekaanin päätös opinto-oikeuden myöntämisestä.

Jos päätös on **kielteinen**, hakija voi tarkistaa hakemuksen ja toimittaa sen uudelleen seuraavan hakuajan kuluessa. Kielteinen päätös hakemuksesta on myös muutoksenhakukelpoinen yliopistolain mukaisesti.

Jos päätös on **myönteinen**, dekaani tai varadekaani

- hyväksyy tutkinnon pääaineen
- hyväksyy hakijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman (JOPS)
- hyväksyy hakijan tutkimussuunnitelman
- määrää tohtorikoulutettavalle ohjaajan tai ohjaajat.

Dekaani tai varadekaani vahvistaa ohjaajaksi ehdotetun henkilön tai henkilöt tai, jos ehdotusta ohjaajaksi ei ole tehty, muun sopivan henkilön, joka on suostunut tehtävään. Määräys edellyttää sekä ohjaajan kirjallista sitoumusta että ohjattavan suostumusta.

Pääsääntöisesti tohtorikoulutettavalle määrätään **kaksi ohjaajaa** (vastuullinen ohjaaja ja toinen ohjaaja). Ainakin toisen ohjaajan on oltava Lapin yliopiston henkilökuntaa. Jos ohjaajia on kaksi, toinen heistä määrätään vastuulliseksi ohjaajaksi. Vastuulliseksi ohjaajaksi voidaan määrätä

- vakinainen professori
- professorin tehtävää hoitava henkilö, joka on suorittanut tohtorin tutkinnon
- apulaisprofessori tai dosentti

Toiseksi ohjaajaksi voidaan määrätä myös muu tohtorin tutkinnon suorittanut henkilö, joka asiantuntemuksensa puolesta sopii ohjaajaksi.

OTT-tutkinnon suoritusoikeuden saanutta henkilöä kutsutaan tässä opinto-oppaassa tohtorikoulutettavaksi.

3. OHJAUS JA JATKO-OPINTOSUUNNITELMA

Tohtorikoulutettavan ja ohjaajan (tai ohjaajien) välisenä työvälineenä käytetään opiskelijan **henkilökohtaista jatko-opintosuunnitelmaa (JOPS)**, jonka laadinnassa lähtökohtana toimii opintojen alussa vahvistettava alustava opintosuunnitelma. Opintosuunnitelman sisällöstä ja päivittämisestä sovitaan opiskelijan ja ohjaajan (tai ohjaajien) välillä. Opintosuunnitelmasta tulee käydä ilmi

- opiskelijan motivaatio jatko-opintoihin ja jatko-opintoihin liittyvät päämäärät
- tutkinnon suorittamisaikataulu
- suunnitelma opiskelijan ja ohjaajan (tai ohjaajien) välisestä yhteydenpidosta.

Mikäli tutkimus on tarkoitus suorittaa artikkeliväitöskirjana, tulee opintosuunnitelmaan sisällyttää sekä kokonaisuutta koskeva suunnitelma että yksittäisten artikkeleiden teemat.

Ohjaustapaamiset järjestetään seuraavasti:

- Tohtorikoulutettavan ohjaustarpeesta riippuen vähintään kerran lukukaudessa.
- Tapaamisten tarkoituksena on keskustella tohtorikoulutettavan tutkimuksen etenemisestä ja mahdollisista haasteista.
- Jatko-opintosuunnitelma päivitetään jokaisen ohjaustapaamisen yhteydessä.

Ohjaustyössä noudatetaan tiedekunnan laatimaa ohjeistusta ohjauskäytännöistä. Ohjeistus on laadittu Lapin yliopiston opetus- ja tutkimusneuvoston suositusten pohjalta. Ohjeistus jaetaan kaikille ohjaajille, ja se on saatavilla PDF-tiedostona tiedekunnan verkkosivuilla.

4. OPINTOJEN RAKENNE JA SISÄLTÖ

4.1. Yleistä

Oikeustieteen tohtorin tutkinnon suorittaminen oikeustieteiden tiedekunnassa edellyttää tohtorikoulutettavalta oma-aloitteisuutta ja huomattavassa määrin itsenäistä työskentelyä. Väitöskirja on näyttö tohtorikoulutettavan kyvystä soveltaa itsenäisesti ja kriittisesti tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa.

Opintojen aikana tohtorikoulutettava osallistuu luentoihin ja/tai seminaareihin ja muuhun tiedekunnan järjestämään tai tutkintoon hyväksyttävään koulutukseen sekä laatii väitöskirjan. Tohtorikoulutus tukee tieteellisen ajattelun kehitystä ja kykyä itsenäiseen tutkimustyöhön. Lisäksi tavoitteena on edistää tohtorin tutkinnon suorittaneiden valmiuksia toimia oikeudellisissa asiantuntijatehtävissä yliopistolaitoksen ulkopuolella.

Tohtorikoulutettavan on suositeltavaa suorittaa kaikki tutkintoon kuuluvat opinnot ennen väitöskirjan jättämistä esitarkastukseen.

4.2. Tutkinnon rakenne

1. Pakolliset opinnot • Tutkimusetiikka, 2 op • Teoreettis-metodologiset kysymykset, 5 op • Tutkimusseminaari, 5op • Puolivälintarkastus, 3 op	15 op
2. Valinnaiset opinnot	15 op
3. Väitöskirja	150 op

4.3. Opintojen sisältö

4.3.1. Pakolliset opinnot (15 op)

Tavoitteet:

Pakollisten opintojen tavoitteena on auttaa tohtorikoulutettavaa omaksumaan valmiudet itsenäisen tutkimuksen tekemiseen. Opinnot keskittyvät erityisesti tutkimuksen tekemisen teoreettis-metodologisiin- ja tutkimuseettisiin kysymyksiin.

Pakolliset opinnot suositellaan suoritettavaksi opintojen alkuvaiheessa, jolloin ne luovat perustaa tohtorikoulutettavan väitöstutkimukselle.

Vaatimukset:

Tutkimusetiikka, 2 op: Suoritetaan osallistumalla Lapin yliopiston tutkijakoulun järjestämälle kurssille. Opintojakso voidaan myös hyväksilukea muualla suoritetun vastaavan kurssin perusteella tai muuten hankitun osaamisen perusteella.

Teoreettis-metodologiset kysymykset, 5 op: Suoritetaan osallistumalla Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan järjestämälle kurssille. Opintojakso voidaan myös hyväksilukea muualla suoritetun vastaavan kurssin perusteella tai muuten hankitun osaamisen perusteella.

Tutkimusseminaari, 5op: Suoritetaan osallistumalla Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan vuosittain järjestämään tohtorikoulutettaville suunnattuun seminaariin, jossa tohtorikoulutettavat esittelevät omaa tutkimustaan ja laativat erikseen ohjeistetun kirjallisen työn. Opintojakson voi suorittaa myös Lapin yliopiston tutkijakoulun järjestämällä vastaavalla kurssilla tai osallistumalla muuhun oikeustieteellisen alan seminaariin, jossa tohtorikoulutettava esittelee omaa tutkimustaan ja jonka jälkeen hän laatii erikseen ohjeistetun kirjallisen työn.

Puolivälintarkastus, 3 op: Suoritetaan järjestämällä tohtorikoulutettavan väitöstutkimuksen puolivälintarkastus, johon kutsutaan tiedekunnan ulkopuolelta tutkimusaiheen oikeudellinen asiantuntija kommentoimaan väitöskirjäsikirjoitusta tai sen osaa. Lisätietoja puolivälintarkastuksesta on saatavilla oikeustieteiden tiedekunnan verkkosivuilla.

Vastaava opettaja:

Oikeustieteen tohtoriohjelman johtaja, paitsi puolivälintarkastuksen osalta tohtorikoulutettavan vastuullinen ohjaaja.

4.3.2. Valinnaiset opinnot (15 op)

Tavoitteet:

Valinnaisten opintojen tavoitteena on perehdyttää tohtorikoulutettava akateemiseen elämään ja tieteen tekemisen käytäntöihin. Lisäksi opinnot mahdollistavat väitöstutkimuksen aiheeseen syventymisen.

Vaatimukset:

Vaadittavat 15 opintopistettä voi kartuttaa:

- suorittamalla Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunnan nimenomaan jatko-opiskelijoille tarjoamia kursseja
- suorittamalla Lapin yliopiston tutkijakoulun järjestämiä kursseja, tai hyväksilukemalla muualla suoritettuja, nimenomaan jatko-opiskelijoille tarkoitettuja kursseja
- **yleisen suoritustaulukon** mukaisesti osallistumalla akateemiseen toimintaan (seminaarit, julkaiseminen, opettaminen, jne.; ks. kohta 4.4)
- tenttimällä, jolloin tenttien sisällöstä tulee sopia vastuullisen ohjaajan kanssa. Kirjallisen tentin vaatimukset määritellään henkilökohtaisesti kunkin tohtorikoulutettavan tarpeiden mukaan. Kirjallisen tentin vaatimusten suunnittelun lähtökohtana on, että yksi opintopiste (1 op) vastaa noin 200 sivua luettavaa materiaalia. Osan tenttivaatimuksista tulee olla vieraskielistä kirjallisuutta
- harjoittelun muodossa, kuitenkin enintään 5 op. Harjoittelun toteuttamiseen sovelletaan soveltuvin osin opintojakson ONVAL9997 Harjoittelu kuvausta.

Jos tohtorikoulutettava kartuttaa opintopisteitä vapaavalintaisiin opintoihin yleisen suoritustaulukon mukaisesti, hänen tulee itse pitää kirjaa niistä oppimisaktiviteeteistaan, joiden perusteella hän aikoo hakea suoritusmerkintää. Suoritusmerkintää haetaan vasta sitten, kun kaikki vaadittavat 15 opintopistettä on kasassa. Pyyntöön tulee liittää selvitys aktiviteeteista, joiden perusteella tohtorikoulutettava katsoo suorittaneensa vaadittavan määrän opintopisteitä. Hyväksyttyään suoritukset tohtorikoulutettavan vastaava ohjaaja ottaa yhteyttä tiedekunnan kansliaan ja pyytää suoritusten kirjaamista opintorekisteriin. Opiskelija voi kartuttaa kaikki 15 opintopistettä tai vain osan niistä yleisen suoritustaulukon mukaisilla suoritteilla.

Vastaava opettaja:

Tohtorikoulutettavan vastuullinen ohjaaja.

4.4. Yleinen suoritustaulukko

Tohtorikoulutettava voi suorittaa osan tai kaikki valinnaisista opinnoista kerryttämällä opintopisteitä alla olevan taulukon mukaisesti.

Seminaarit ja muut suoritusmuodot:

- Osallistuminen (< 10 tuntia) seminaariin, luennolle, luku-/opintopiiriin tms. ja oppimispäiväkirjan kirjoittaminen = 1 op.
- Osallistuminen (< 10 tuntia) seminaariin ja oma alustus = 2 op.
- Osallistuminen (> 10 tuntia) seminaariin tai vastaavaan tapahtumaan = 2 op.
- Osallistuminen (> 10 tuntia) seminaariin ja oma alustus = 3 op.
- Tutkimustyö ulkomailla = 2 op/viikko; enintään 10 op.

Artikkelit (> 8 sivua), jotka **eivät ole** osa tohtorikoulutettavan väitöskirjaa:

- Tieteellisessä aikakauskirjassa julkaistu vertaisarvioimaton artikkeli tai tohtorikoulutettavan ohjaajan julkaisukelpoiseksi arvioima artikkelikäsitelmä = 3 op.

- Kotimaisessa tieteellisessä aikakauskirjassa julkaistu vertaisarvioitu artikkeli = 5 op.
- Kansainvälisessä tieteellisessä aikakauskirjassa julkaistu vertaisarvioitu artikkeli = 7 op.

Opetuskokemuksesta ja muista pedagogisista tai tutkimusta avustavista tehtävistä saatavat opintopisteet hyväksytään tapauskohtaisesti. Opetuskokemuksesta annettavan suorituksen laajuutta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota annettavan opetuksen vaativuuteen ja vaadittavan valmistelun työmäärään. Lähtökohtana 10 tunnin opetus valmisteluineen vastaa 5 op suoritusta.

4.5. Todistus tohtorin tutkinnosta

Todistus tohtorin tutkinnosta haetaan yliopiston verkkosivuilta löytyvällä kaavakkeella.

5. VÄITÖSKIRJA

5.1. Yleistä

Tohtorintutkinnon tärkein osa on väitöskirja (150 op), joka voi olla joko monografia tai artikkelikokoelma. Väitöstutkimuksen tulee osoittaa, että tohtorikoulutettavalla on kyky itsenäisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä sekä hyvä perehtyneisyys omaan tieteenalaansa ja syvälinen perehtyneisyys omaan tutkimusaiheeseensa. Ennen väitöskirjan arvostelua tohtorikoulutettavan on puolustettava sitä julkisesti väitöstilaisuudessa.

Monografiamuotoisen väitöskirjan ohjepituus on 200 tekstisivua (suomeksi kirjoitettaessa noin 600 000 merkkiä välilyönteineen sisältäen alaviitteet; englanniksi kirjoitettaessa noin 100 000 sanaa sisältäen alaviitteet). Sisälyys- ja lähdeluetteloja tai mahdollisia liitteitä ei lasketa mukaan tekstisivuiksi.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös tiedekunnan riittäväksi katsoma määrä vertaisarvioituja tieteellisiä artikkeleita. Tällöin:

- Artikkelien tulee käsitellä samaa ongelmakokonaisuutta eri näkökulmista.
- Artikkelien tulee niiden laatimiseen vaaditulta työmäärältään ja laadultaan täyttää väitöskirjalle asetetut vaatimukset.
- Suositeltava artikkelien määrä on 3, joista vähintään kaksi on julkaistu tai hyväksytty julkaistavaksi, jolloin kolmas voi olla vasta arvioitavana tieteellisessä aikakauskirjassa tai muussa julkaisukanavassa.
- Artikkelit voivat olla yhteiskirjoitettuja.
- Artikkeliksi katsotaan tieteellisessä aikakauskirjassa tai toimitetussa kokoomateoksessa julkaistu vertaisarvioitu teksti. Artikkelit tulee pyrkiä julkaisemaan väitöstutkimuksen alan kannalta relevanteissa ja arvostetuissa julkaisukanavissa, joita tiedeyhteisö pitää luotettavina ja arvostettuina. Hyvä indikaattori tälle on se, että julkaisukanava on luokiteltu Julkaisufoorumin tasoluokituksessa vähintään tasolle 1.

- Artikkeleista tulee laatia yhteenvetoluku, jossa esitetään synteesi väitöskirjatyöstä kokonaisuutena. Yhteenvetoluvun suositeltava laajuus on 50 tekstisivua (suomeksi kirjoitettaessa noin 150 000 merkkiä välilyönteineen sisältäen alaviitteet; englanniksi kirjoitettaessa noin 25 000 sanaa sisältäen alaviitteet). Sisällys- ja lähdeluettelo tai mahdollisia liitteitä ei lasketa mukaan tekstisivuiksi.

Jos artikkeliväitöskirjaan sisältyy yhteiskirjoitettuja artikkeleita, tohtorikoulutettavan tulee toimittaa tiedekuntaneuvostolle selvitys kontribuutiostaan jokaiseen yhteiskirjoitettuun artikkeliin samalla kun hän pyytää esitarkastusprosessin käynnistämistä. Artikkelien yhteiskirjoittajien on allekirjoitettava tämä selvitys. Vapaamuotoista selvitystä laadittaessa voi käyttää apuna alla olevaa esimerkinomaista listaa. Tohtorikoulutettavan on myös perehdyttävä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) tekijyyttä koskevaan ohjeeseen (Tieteellisten julkaisujen tekijyydestä sopiminen, TENK 6/2019).

Artikkelin kirjoittajien roolit:

- *Tutkimusasetelman suunnittelu ja ilmiön käsitteellistäminen*
- *Kirjallisuuskatsauksen laatiminen*
- *Tutkimuskysymysten muotoilu*
- *Teoreettis-metodologisen viitekehyksen suunnittelu*
- *Tutkimusaineiston kerääminen*
- *Tutkimusaineiston analysointi*
- *Tutkimustulosten ja johtopäätösten muodostaminen*
- *Artikkelin kirjoittaminen*
- *Artikkelitekstin editointi ja muokkaaminen*
- *Julkaisuprosessin hoitaminen*

5.2. Esitarkastus ja väittelylupa

5.2.1. Esitarkastuksen käynnistäminen

Esitarkastus tulee pitää erillään varsinaisesta ohjausprosessista. Esitarkastus toimii ulkopuolisena, akateemisen yhteisön tekemänä tieteellisenä laadunvarmistuksena. Sen tarkoituksena on varmistaa, että tutkimus täyttää tieteelliselle tutkimukselle ja tieteelliselle kirjoittamiselle asetetut kriteerit. Esitarkastusprosessi alkaa seuraavasti:

- 1) Tohtorikoulutettava pyytää ohjaajaa (tai ohjaajia) varmistamaan, että väitöskirjakäsikirjoitus on valmis esitarkastukseen. Kun ohjaajia on kaksi tai useampi, esitarkastuksen aloittamista arvioi ensisijaisesti vastuullinen ohjaaja.
 - Ohjaajalla on velvollisuus huolehtia siitä, että väitöskirjakäsikirjoitus täyttää väitöskirjalle asetetut vaatimukset.
 - Ohjaaja huolehtii myös siitä, että tohtorikoulutettava käyttää väitöskirjan käsikirjoituksen plagiaatintunnistujärjestelmässä. Ohjaaja tarkistaa raportin.

- Ohjaajan vastuulla on lisäksi huolehtia siitä, että tarkastettavaksi esitetty väitöskirjakäsikirjoitus on kieliasultaan väitöskirjalta edellytettyä tasoa. Tarvittaessa ohjaajan tulee ohjata tohtorikoulutettava huolehtimaan siitä, että väitöskirjakäsikirjoitukselle tehdään tarkoituksenmukainen kielentarkistus.
- 2) Kun ohjaaja on antanut suostumuksensa väitöskirjakäsikirjoituksen lähettämisestä esitarkastukseen, tohtorikoulutettavan tulee pyytää ohjaajaa (tai ohjaajia) aloittamaan neuvottelut hallintopäällikön ja muiden relevanttien tahojen kanssa sopivien esitarkastajien löytämiseksi. Tohtorikoulutettavalle varataan tilaisuus esittää huomautuksensa esitarkastajien valinnasta.
- 3) Hallintopäällikkö pyytää tohtorikoulutettavaa esittämään pyynnön tiedekuntaneuvostolle esitarkastajien määräämisestä väitöskirjakäsikirjoitukselleen. Pyyntönsään tohtorikoulutettavan tulee mainita, että hänellä ei ole huomautettavaa ehdotettujen esitarkastajien valinnasta.
- 4) Vastuullinen ohjaaja antaa tiedekuntaneuvostolle lausunnon, jossa hän ilmoittaa puoltavansa esitarkastuksen käynnistämistä.
- 5) Saatuaan lausunnon tiedekuntaneuvosto tekee päätöksen esitarkastajien nimeämisestä.

Pääsääntöisesti esitarkastajien nimeämistä koskevaa pyyntöä ei käsitellä ennen kuin vastuullinen ohjaaja on toimittanut lausunnon esitarkastajien määräämisestä. Tohtorikoulutettavan vaatimuksesta esitarkastajat voidaan kuitenkin määrätä, vaikka vastuullinen ohjaaja ei ole puoltanut esitarkastuksen käynnistämistä. Tällaisessa tapauksessa tiedekuntaneuvosto pyytää ohjaajalta (tai ohjaajilta) asiassa lausunnon.

5.2.2. Esitarkastajien valinta

Esitarkastajien valinnassa pääkriteerinä tulisi pitää asiantuntevien henkilöiden löytämistä tehtävään. Heidän yhteisen asiantuntemuksensa tulee kattaa arvioitavaksi jätetyn väitöskirjakäsikirjoituksen tieteenala tai tieteenalat.

Lisäksi esitarkastajan tulee täyttää seuraavat kriteerit:

- Esitarkastajaksi voidaan valita henkilö, joka on suorittanut tohtorin tutkinnon tai muun vastaavan tasoisen ulkomaisen tutkinnon.
- Molempien esitarkastajien tulee edustaa muuta instituutiota kuin Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekuntaa.
- Kansainvälisen ja kotimaisen tiedeyhteisön vuorovaikutusta esitarkastusprosessissa tulee suosia ja siksi kansainvälisten asiantuntijoiden käyttäminen esitarkastajina on suositeltavaa.
- Ainakin toiseksi esitarkastajaksi tulee yleensä valita henkilö, joka tuntee suomalaisen tieteellisen käytännön ja väitöskirjojen arvostelukriteerit. Molemmat esitarkastajat voidaan kuitenkin valita ulkomaisista yliopistoista, ellei Suomesta ole löydettävissä asiantuntevia esitarkastajia tai jos kahden ulkomaisen esitarkastajan käytölle on muita perusteltuja syitä.

5.2.3. Esitarkastus

Esitarkastajan tehtävänä on arvioida, ylittääkö väitöskirjaksi aiottu käsikirjoitus väitöskirjalta vaadittavalle tasolle. Esitarkastajat toimittavat arvionsa käsikirjoituksesta tiedekuntaneuvostolle kirjallisen esitarkastuslausunnon muodossa. Esitarkastajat voivat antaa myös yhteisen lausunnon.

Esitarkastuslausunnosta tulee käydä ilmi yksiselitteisesti **missä määrin** väitöskirja:

- osoittaa oikeudenalan ja tutkimusaiheen tuntemusta
- tuottaa uutta tieteellistä tietoa
- on tieteellisesti vakuuttava ja sisältää perusteltuja tuloksia
- osoittaa itsenäistä ja kriittistä tutkimusotetta
- osoittaa tekijän kykyä soveltaa alan tieteellisiä tutkimusmenetelmiä
- on rakenteeltaan tarkoituksenmukainen
- on tarkoituksenmukaisesti rajattu
- on kieliasultaan selkeä, virheetön ja tarkoituksenmukainen
- on viimeistelty tarkoituksenmukaisesti
- on tutkimuseettisten normien mukainen.

Esitarkastuslausunnon tulee

- ilmaista yksiselitteisesti, katsooko esitarkastaja väitöskirjakäsikirjoituksen täyttävän väitöskirjalle asetetut kriteerit vai ei
- ilmaista yksiselitteisesti, puoltaako esitarkastaja väittelyluvan myöntämistä vai ei
- sisältää perustelut sekä myönteisen että kielteisen lausunnon osalta.

Esitarkastuslausunnossa voidaan myös esittää muutosehdotuksia käsikirjoitukseen, mutta niiden toteuttamista ei lausunnossa voida asettaa väittelyluvan myöntämistä puoltavan esitarkastuslausunnon edellytykseksi. Esitarkastaja ei siis voi puoltaa väittelyluvan myöntämistä ehdollisena.

Esitarkastajat voivat esittää lausuntoa tarkentavat kommentit suoraan tohtorikoulutettavalle.

Muodollinen lausunto, josta käy ilmi, puoltaako esitarkastaja väittelyluvan antamista toimitetaan tiedekuntaneuvostolle päätöksentekoa varten.

Esitarkastuslausunto tulee toimittaa tiedekuntaneuvostolle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun väitöskirjakäsikirjoitus on toimitettu esitarkastajille. Lausunnon antamisen viivästyttäminen on ilmoitettava tiedekunnan kansliaan. Mikäli esitarkastuslausuntoa ei saada sovittuun päivämäärään mennessä, lausunnon antamisen määräpäivää voidaan siirtää myöhemmäksi siten, että lausunto tulee antaa kohtuullisessa ajassa.

Väitöskirjakäsikirjoituksen ollessa esitarkastuksessa siihen ei saa tehdä muutoksia.

Kun esitarkastus päättyy puoltavien esitarkastuslausuntojen antamiseen, noudatetaan seuraavaa menettelyä:

- 1) Tohtorikoulutettavan tulee hakea väittelylupaa tiedekuntaneuvostolta. Hakemuksessaan tohtorikoulutettavan tulee osoittaa, että esitarkastuslausunnot puoltavat väittelyluvan myöntämistä ja että hänellä itsellään ei ole huomautettavaa esitarkastuslausunnoista.
- 2) Saatuaan väittelylupahakemuksen tiedekunta päättää esitarkastuslausuntojen perusteella väittelyluvan myöntämisestä. Jos väittelylupa myönnetään, tohtorikoulutettavalla on oikeus julkisesti puolustaa väitöskirjakäsikirjoitustaan.
- 3) Saatuaan väittelyluvan tohtorikoulutettavan tulee esittää tiedekuntaneuvostolle pyyntö väitöstilaisuuden päivämäärän päättämisestä, vastaväittäjän ja kustoksen nimeämisestä ja arvostelulautakunnan asettamisesta. Saman pyynnön yhteydessä tohtorikoulutettava voi halutessaan esittää pyynnön väitöskirjan julkaisemisesta Lapin yliopiston Acta electronica Universitatis Lapponiensis -julkaisusarjassa.
- 4) Tiedekuntaneuvosto päättää väitöspäivästä, nimeää vastaväittäjän (tai vastaväittäjät) ja kustoksen, asettaa arvostelulautakunnan sekä päättää hyväksytäänkö väitöskirja julkaistavaksi Acta electronica Universitatis Lapponiensis -sarjassa.

Jos esitarkastuslausunnot ovat ristiriitaiset tai niistä ei käy ilmi, puolletaanko väittelylupaa, tiedekuntaneuvosto voi:

- pyytää esitarkastajia tarkentamaan lausuntoaan
- hankkia kolmannen lausunnon
- hankkia muuta lisätietoa päätöksensä tueksi.

Jos kumpikaan esitarkastuslausunto ei puolla väittelyluvan myöntämistä *tai* jos jompikumpi esitarkastajista ei toimita lausuntoa annetussa määräajassa eikä muusta ole sovittu, esitarkastusmenettely raukeaa. Tällaisessa tapauksessa tohtorikoulutettavan tulee pyytää tiedekuntaneuvostolta uutta esitarkastusta, kun väitöskirjakäsikirjoitukseen on tehty hylkäävässä esitarkastuslausunnossa tarkoitettuja tai muita muutoksia.

Tohtorikoulutettavan on huolehdittava, että väitöskirja tulee julkiseen jakeluun ennen väitöstilaisuutta.

Lapin yliopiston väitöskirjat julkaistaan pääsääntöisesti Lapin yliopiston Acta electronica Universitatis Lapponiensis -sarjassa.

- Väitöskirjat julkaistaan pääsääntöisesti sähköisinä avoimina verkkojulkaisuina Lapin yliopiston Lauda-julkaisualustalla.
- Tämä julkaisutapa on tohtorikoulutettavalle maksuton, mutta halutessaan tohtorikoulutettava voi teettää väitöskirjasta omalla kustannuksellaan painettuja kopioita.
- Tiedekunnan päätöksellä väitöskirjan voi julkaista myös painettuna Acta Universitatis Lapponiensis -sarjassa. Painatuskustannuksista tehdään siinä tapauksessa tiedekunnassa erillinen päätös.

Tohtorikoulutettava voi tarjota väitöskirjaa myös muun kustantajan julkaistavaksi.

- Tässä tapauksessa tohtorikoulutettava on vastuussa väitöskirjan mahdollisista julkaisukustannuksista, julkisesta jakelusta ja yliopistolle luovutettavien väitöskirjakappaleiden toimittamisesta tiedekuntaan.
- Mikäli väitöskirja julkaistaan vain sähköisessä muodossa, tulee julkaisupaikan olla Lapin yliopiston tai muun korkeakoulun tai kaupallisen kustantajan hyväksymä sähköinen julkaisusarja, jonka julkaisukäytännöille on vahvistettu selkeät, julkisesti saatavilla olevat säännöt.

Tohtorikoulutettavan on aina luovutettava yliopistolle sen määräämä määrä väitöskirjakappaleita. Mikäli väitöskirja on julkaistu vain sähköisessä muodossa, tiedekunta ilmoittaa, missä muodossa tiedekunnalle ennen väitöskirjan julkista tarkastamista luovutettavat kappaleet tulee toimittaa. Lähtökohtaisesti tohtorikoulutettavan tulee varautua toimittamaan tiedekunnalle vaadittava määrä väitöskirjakappaleita kansitetussa paperimuodossa.

5.3. Väitöstilaisuus ja väitöskirjan arvostelu

5.3.1. Vastaväittäjä, kustos ja arvostelulautakunta

Vastaväittäjän valintaan pätevät samat kriteerit kuin esitarkastajien valintaan. Vastaväittäjäksi määrätään yleensä joku esitarkastajista. Tarvittaessa voidaan määrätä kaksi vastaväittäjää. Väitöskirjan arvioinnissa tulisi suosia vuorovaikutusta kotimaisen ja kansainvälisen tiedeyhteisön välillä. Väitöskirjan tasoa sekä esitarkastuksen että väitöstilaisuuden perusteella arvioitaessa on pidettävä huolta siitä, että arvioinnissa kiinnitetään huomiota Suomessa käytössä oleviin kriteereihin.

Kustoksena toimii ensisijaisesti tohtorikoulutettavan ohjaaja tai muu oppiaineen tai lähiaineen professori.

Arvostelulautakuntaan määrätään, ellei erityistä syytä tästä poikkeamiselle ole, vastaväittäjä tai vastaväittäjät, esitarkastajat, kustos, tohtorikoulutettavan ohjaajat, sekä Lapin yliopiston asianomaisen aineen vakinainen professori.

5.3.2. Väitös

Väitöskirjan julkiseen tarkastamiseen (väitöstilaisuuteen) liittyvät käytännöt on kuvattu Lapin yliopiston verkkosivuilla.

Kustoksen tehtävänä on sekä avata että päättää väitöstilaisuus. Kustos toimii puheenjohtajana jakaen puheenvuoroja ja valvoen, että väittelijä saa vastata välittömästi kuhunkin huomautukseen ja ettei käytetyissä puheenvuoroissa poiketa liikaa aiheesta. Kustoksen asiana on myös ilmoittaa mahdolliset tauot, jos väitöstilaisuus kestää yli kaksi tuntia.

Vastaväittäjän tehtävänä on väitöstilaisuudessa tarkastaa väitöskirja suullisesti kiinnittäen huomiota väitöskirjan eri teemoihin. Varsinaisen tarkastuksen alkupuolella vastaväittäjä yleensä kohdistaa ensin huomionsa teoreettis-metodologisiin- ja yleisiin kysymyksiin, minkä jälkeen

seuraa yksityiskohtainen tarkastus. Väitöstilaisuus saa kokonaisuudessaan kestää enintään 6 tuntia.

5.3.3. Väitöskirjan arvostelu

Kustoksen tehtävänä on olla yhteydessä vastaväittäjään tai vastaväittäjiin ja huolehtia arviointiprosessin etenemisestä. Vastaväittäjän tehtävänä on kuuden viikon kuluessa väitöstilaisuudesta esittää tiedekuntaneuvostolle antamassaan lausunnossa joko väitöskirjan hyväksymistä tai hylkäämistä. Vastaväittäjän lausunto tulee perustella. Arvostelukriteerit ovat samat kuin esitarkastuksessa käytetyt kriteerit.

Tiedekuntaneuvoston asettama arvostelulautakunta tekee arvosteluehdotuksen, jossa ehdotetaan väitöskirjan hyväksymistä tai hylkäämistä.

Hyväksyttävästä väitöskirjasta ei anneta erikseen arvosanaa. Mikäli hyväksyttäväksi ehdotettua väitöskirjaa voidaan pitää erityisen ansiokkaana, voi arvostelulautakunta lausunnostaan ilmenevillä perusteilla ehdottaa, että tiedekuntaneuvosto antaisi väitöskirjalle kunniamaininnan ”kiittäen hyväksytty”.

Ennen väitöskirjan arvostelua väittelijälle varataan tilaisuus vastineen antamiseen vastaväittäjän lausunnosta.

Tiedekuntaneuvosto päättää lausuntojen perusteella väitöskirjan hyväksymisestä.